

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1986-1987

2 JULI 1987

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heren A. Steverlynck en E. Vankeirsbilck c.s. —

**houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten
en vaststelling van de subsidieregeling voor
werken aan beschermde monumenten**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De eerste wetgeving in verband met de bescherming van de monumenten en landschappen is meer dan een halve eeuw oud.

De wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen is gedurende tientallen jaren het enige instrument geweest waarmee de overheid het behoud van gebouwen of landschappen die om culturele, artistieke of wetenschappelijke redenen belangrijk werden geacht voor de gehele gemeenschap, voor de toekomstige generaties kon waarborgen.

Op het einde van de jaren zestig heeft zich evenwel een belangrijke mentaliteitswijziging voorgedaan. Sommige spreken zelfs over een echte tijdswending. Een belangrijk kenmerk van deze mentaliteitswijziging was alleszins de veranderende houding van de mens tegenover zijn omgeving, tegenover de natuur. Een houding die getuigde van meer aandacht, meer eerbied ook, voor de leefomgeving. Vooral in de naoorlogse periode werden heel wat monumenten en landschappen geofferd aan de industrialisatie, de individuele huisvesting van de burger en nog meer op zichzelf eerbiedwaardige doelstellingen.

Met de haast onbeperkte kwantitatieve economische groei van de jaren zestig, groeide evenwel stilaan ook de aandacht voor de kwaliteit van het leefmilieu.

Het is in die tijdsgeschiedenis dat de oprichting van een Rijks-

dienst voor Monumenten- en Landschapszorg moet worden gesitueerd en dat ook het decreet van 13 juli 1972 tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, waarin in een versoepeling van de beschermingsprocedure werd voorzien, tot stand kwam.

Dat het decreet van 13 juli 1972 tevens één van de eerste decreten was dat door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap werd goedgekeurd, is veelzeggend.

In 1976 werd dan de wetgeving van 1931 grondig gewijzigd en kwam het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten tot stand. Ook deze wetgeving moet gesitueerd worden in de brede campagne „Europees jaar van het bouwkundig erfgoed”, die op Europees vlak tot stand kwam.

De toepassing van het decreet van 3 maart 1976 heeft er zonder enige twijfel toe bijgedragen dat heel wat belangrijke monumenten, stads- en dorpsgezichten konden worden beschermd en dat niet zelden tijdig onherstelbaar verlies van historische gebouwen, kon worden voorkomen. De **subsidie**-regelingen die op basis van dit decreet werden uitgewerkt, en niet te vergeten het geheel van fiscale maatregelen die op nationaal vlak werden genomen, ter stimulering van de restauratie van beschermde monumenten, hebben bij een steeds breder publiek de aandacht voor de monumentenzorg gaande gehouden.

Nochtans is na ruim tien jaar toepassing van dit decreet, aansluitend overigens bij de Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve die een evaluatie van alle decreten die sedert 1971 werden genomen bepleit, het ogenblik aangebroken om ook dit decreet te toetsen aan de staatshervorming van 1980 en aan de principes van decentralisatie en inspraak en overleg die de Vlaamse Executieve in haar Regeringsverklaring heeft ingeschreven.

Een eerste belangrijk aandachtspunt is dat van de rol en de taak van de gedecentraliseerde besturen.

De rol die de gedecentraliseerde besturen in de wet van 7 augustus 1931 — en het decreet van 3 maart 1976 heeft op dit vlak geen wijzigingen aangebracht — werd toebedeeld, was eerder een passieve en uitvoerende rol.

De verplichte financiële tussenkomst van de gedecentraliseerde besturen, wordt hun zonder enige inspraak door de centrale overheid, zij het dan de Vlaamse, opgelegd. Nochtans behoort die monumentenzorg ook tot de bekommernissen en de zorg van deze besturen. Het huidige **beleidsinstrumentarium** laat hen niet toe een eigen, actieve en complementaire rol te vervullen.

Een tweede aandachtspunt is het feit dat de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap aan de uitvoerende macht de bevoegdheid overliet de **subsidie**-ringsregeling inzake restauratie van beschermde monumenten, vast te leggen. De decreetgever beperkte zich tot een taak van bekrachtiging van de uitvoeringsbesluiten. Een gevolg hiervan was opnieuw een versterking van de macht van de centrale overheid ten overstaan van de gedecentraliseerde besturen.

Voorliggend voorstel van decreet wil dan ook het decreet van 3 maart 1976 op deze punten actualiseren.

Het voorstel van decreet wil door de decreetgever zowel de bescherming (Titel II) als de subsidieregeling (Titel III) wat betreft de restauratie van monumenten, laten vastleggen.

Wat de bescherming van monumenten, stads- en dorpszichten (Titel II) betreft, werd gepoogd enerzijds de tekst van het decreet van 3 maart 1976 aan te passen aan de staatshervorming van 1980 en anderzijds ook de gemeente- en provinciebesturen, door een uitbreiding van hun adviesbevoegdheid, beter te betrekken bij het beschermingsbeleid.

Wat de subsidieregeling (Titel III) betreft, wordt uitgegaan van de besluiten van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 en 4 juli 1984 tot bepaling van de geldende subsidieregelingen, respectievelijk bekrachtigd bij de decreten van 17 november 1982 en 30 oktober 1984, waarin de geldende subsidieregelingen zijn opgenomen (1).

De subsidieregeling wordt evenwel bij deze opnieuw rechtstreeks door de decreetgever bepaald. Anderzijds wordt hier de betrokkenheid en de inspraak van de gemeente- en provinciebesturen bij het beleid verhoogd.

De voorgestelde subsidieregeling houdt ook rekening met de eerder neergelegde voorstellen van decreet van de heren A. Steverlynck en E. Vankeirsbilck tot wijziging van voornoemd besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982, zoals bekrachtigd bij decreet van 17 november 1982 (2).

Op verzoek van de heer Voorzitter van de Vlaamse Raad bracht de Raad van State op 8 oktober 1986 een advies uit over voornoemde voorstellen van decreet van de heren A. Steverlynck en E. Vankeirsbilck (Stuk 60 (1985-1986) — Nr.2). In haar advies stelt de Raad van State :

„Artikel 11, § 8 van het decreet van 3 maart 1976 en artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931, in zoverre het een ten gevolge van de wet van 16 juli 1973 ongeoorloofd geworden delegatie van bevoegdheid bevat, zouden derhalve beter worden opgeheven.”

De wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, schrijft in artikel 10 uitdrukkelijk voor dat de regels inzake subsidiëring slechts kunnen vastgesteld worden krachtens een decreet.

Rekening houdend met dit advies van de Raad van State wordt bijgevolg de delegatie van de bevoegdheid van de Vlaamse Raad aan de Vlaamse Executieve voor het vaststellen van een subsidieregeling, zoals bepaald in artikel 11, § 8 van het decreet van 3 maart 1976, opgeheven en vervangen door een rechtstreekse subsidieregeling bij decreet.

(1) Het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij het decreet van 17 november 1982, en het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 juli 1984 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij het decreet van 30 oktober 1984.

(2) Het voorstel van decreet van de heer A. Steverlynck c.s. houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij het decreet van 17 november 1982 (Stuk 60 (1985-1986) — Nr. 1 van 20 januari 1986) en het voorstel van decreet van de heer Vankeirsbilck c.s. houdende wijziging van het decreet van 17 november 1982 houdende de bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor erkende eredienst, seminaries en pastorieën (Stuk 64 (1985-1986) — Nr. 1 van 29 januari 1986).

Commentaar bij de artikelen

TITEL 1

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel komt inhoudelijk overeen met artikel 2 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

De gebruikte terminologie werd evenwel aangepast aan die van de staatshervorming van 1980.

Artikel 3

Dit artikel komt overeen met artikel 3 van het decreet van 3 maart 1976, maar werd aangepast aan de staatshervorming van 1980. Het is ook daarom dat in dit voorstel van decreet in verband met de uitvoering ervan uitsluitend naar de Vlaamse Executieve wordt verwezen en verwijzingen hetzij naar de Minister van Cultuur, hetzij naar administratieve diensten — voor het decreet van 3 maart 1976 was dit de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg — achterwege worden gelaten. Het delegeren van bevoegdheden komt de Executieve toe.

TITEL II

De bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten

Hoofdstuk 1

De voorontwerpen en de ontwerpen van lijst
van de voor bescherming vatbare monumenten,
stads- en dorpsgezichten

Artikel 4

Dit artikel herneemt in grote mate artikel 5 van het decreet van 3 maart 1976.

Daarenboven wordt getracht de betrokkenheid van de gedecentraliseerde besturen bij het beschermingsbeleid te verhogen door :

1. de voorontwerpen van lijst van de voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten eveneens aan het advies van de Bestendige Deputatie van het betrokken provinciebestuur te laten voorleggen.

Het is logisch dat ook de provinciebesturen inspraak moeten krijgen in de bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten aangezien de provinciebesturen nadien, bij een eventuele restauratie, gehouden zullen zijn deze restauratie deels (5 tot 20 ten honderd) mee te subsidiëren ;

2. teneinde de ideeën en opties van de ondergeschikte besturen met betrekking tot de bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten te honoreren een voorontwerp van lijst af te voeren en niet als ontwerp van lijst te publiceren

in het Belgisch Staatsblad, indien zowel de Bestendige Deputatie als de Gemeenteraad een negatief advies over dit voorontwerp van lijst uitbrengen.

Geeft slechts één van beide, de Gemeenteraad of de Bestendige Deputatie, een negatief advies dan dient de Executieve een gemotiveerde beslissing te nemen over het al dan niet opstellen van een ontwerp van lijst die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Artikel 5

Dit artikel herneemt de desbetreffende bepalingen uit het decreet van 3 maart 1976, maar past deze aan de staatshervorming van 1980 aan.

Hoofdstuk II

Besluit van de Vlaamse Executieve tot bescherming van een monument of stads- of dorpsgezicht

Artikelen 6 tot 8

Deze artikelen hernemen de desbetreffende bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, maar dan aangepast aan de staatshervorming van 1980.

Hoofdstuk III

Register van beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten

Artikel 9

Dit artikel herneemt een gelijkaardige bepaling uit het decreet van 3 maart 1976.

Hoofdstuk IV

Beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten

Artikelen 10 en 11

De bepalingen van deze artikelen wijken inhoudelijk niet af van de bepalingen van artikel 11 van het decreet van 3 maart 1976.

Hoofdstuk V

Strafbepalingen

Artikelen 12 tot 15

Deze artikelen hernemen de strafbepalingen die in het decreet van 3 maart 1976 worden opgesomd.

TITEL III

Subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen

Artikelen 10 tot 20

Deze artikelen voorzien in de algemene bepalingen van de subsidieregeling voor restauraties, die zowel gelden voor de burgerlijke monumenten als voor de monumenten bestemd voor erkende eredienst ; er wordt dan ook in algemene zin gesproken van „subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten”. De inhoud van de artikelen (opsomming van de subsidieerbare werken, opsomming van de voorwaarden voor de uitkering van de toelage) is ontleend aan de thans geldende subsidieregeling, zoals vervat in de besluiten van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 en 4 juli 1984 die respectievelijk bekrachtigd werden bij de decreten van 17 november 1982 en 30 oktober 1984.

Enkel artikel 10, § 6 werd aangevuld met de bepaling dat de subsidiëring ook gekoppeld wordt aan het naleven van de voorschriften inzake stedenbouw.

Hoofdstuk II

Subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten
bestemd voor een erkende eredienst, seminaries
en pastorieën

Artikelen 21 tot 24

De specifieke bepalingen die enkel gelden voor de restauratie van beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, die thans vervat zijn in het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 juli 1984, bekrachtigd bij het decreet van 30 oktober 1984, werden overgenomen.

Hoofdstuk III

Subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten
andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst,
seminaries en pastorieën

Artikel 25

Dit artikel werd overgenomen uit de thans geldende regeling zoals bekrachtigd bij het decreet van 17 november 1982.

Afdeling 1

Werken aan monumenten die toebehoren aan
provinciale en lokale openbare besturen

Artikel 26

Dit artikel werd eveneens, behoudens formele aanpassing aan de staatshervorming van 8 augustus 1980, overgenomen uit de thans geldende reglementering.

Afdeling II

Werken aan monumenten die toebehoren aan particulieren,
privé-instellingen en erkende land-
of huisvestingsmaatschappijen

Artikel 27

Teneinde de zorg voor de monumenten bij lokale besturen en bevolking te stimuleren werd de thans geldende reglementering in verband met de toegankelijkheid van monumenten weliswaar overgenomen, maar werd de controle op de naleving van deze voorwaarden uitdrukkelijk aan de lokale besturen toegewezen.

Artikel 28

1. De bedragen inzake het inkomen waarmee bij het vaststellen van de subsidiëring rekening wordt gehouden, werden aangepast aan de index. Eveneens wordt in een koppeling van de in dit artikel vermelde bedragen aan het indexcijfer voorzien. De inkomenscategorieën die werden vastgelegd bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982, werden evenwel niet gewijzigd.

2. De praktijk heeft uitgewezen dat de bestaande regeling in geval van gedeelde eigendom van het monument waarvoor subsidiëring van de restauratie werd aangevraagd, vatbaar was voor betwistingen. Het verdiende dan ook aanbeveling de basis waarop de subsidiëringpercentages zullen worden vastgelegd, duidelijk te bepalen.

Artikel 29

Dit artikel wijzigt inhoudelijk niet de thans geldende reglementering.

Artikel 30

Dit artikel neemt de thans geldende subsidieregeling voor werken aan monumenten die eigendom zijn van handelsvennootschappen, over.

Artikel 31

Dit artikel neemt een gelijkaardige bepaling uit het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982, bekrachtigd bij het decreet van 17 november 1982, over.

Artikel 32

1. Dit artikel neemt gelijkaardige bepalingen uit het reeds eerder vermelde besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 over.

2. Wat betreft de toegankelijkheid voor het publiek van de beschermde monumenten waarvan de werken ervan worden gesubsidieerd, wordt andermaal, analoog aan artikel 27, de controle op deze voorwaarden toegewezen aan de lokale besturen.

Artikel 33

Dit artikel bevat een nieuwe bepaling en voorziet in een regeling waarbij de gemeente- en provinciebesturen nadrukkelijk op de volgende manier bij de restauratiedossiers betrokken worden :

1. er dient een overleg met de gedecentraliseerde besturen georganiseerd te worden over de kostenverdeling, de inhoud van het restauratiedossier en de subsidiëerbare uitgaven, waarbij de gedecentraliseerde besturen akkoord moeten gaan met de hun opgelegde subsidiepercentages ;

2. de gedecentraliseerde besturen krijgen een mogelijkheid tot afwijking van het hun ten laste gelegde subsidiëringspercentage. Over deze gehele of gedeeltelijke afwijking dienen ze bij aangetekend schrijven de eigenaar en de Vlaamse Executieve te informeren. Indien de eigenaar niet akkoord kan gaan met de gehele of gedeeltelijke weigering door deze besturen, dan kan hij hiertegen in beroep gaan bij de Vlaamse Executieve. Over dit beroep wordt beslist bij een in de Vlaamse Executieve overlegd besluit ;

3. de afwijkingen van de subsidiepercentages worden steeds afgewenteld op de aanvrager van de toelage. Het gaat immers niet op om de kosten van de ene naar de andere openbare instantie af te wentelen.

Artikel 34

Wanneer bij niet-naleving van de subsidievoorwaarden wordt bepaald dat de uitgekeerde toelage moet worden teruggestort dan is het logisch dat deze teruggestorte bedragen aan alle mede-subsidiërende overheden, elk voor wat hem betreft, worden terugbetaald. In dezelfde geest wordt in de subsidievoorwaarden vastgesteld dat niet alleen de Vlaamse Gemeenschap, maar ook de provincies of de gemeenten waarin het goed is gelegen, een recht van voorkoop kunnen opeisen.

Afdeling III

Sancties

Artikel 35

1. Evenals in geval van terugvordering van subsidies omwille van niet-naleving van subsidiëeringsvoorwaarden, wordt in geval van sanctionering eveneens bepaald dat de teruggevorderde toelage, via de Vlaamse Executieve, aan elk der subsidierende overheden, ieder voor wat zijn aandeel betreft, wordt teruggestort.

2. Bovendien lijkt het niet meer dan redelijk dat ingeval de Vlaamse Executieve zou afzien van de mogelijkheid tot terugvordering van toelagen, zij zulks slechts zou besluiten na overleg met de andere subsidierende overheden.

Hoofdstuk IV

Overgangsbepalingen

Artikel 36

Teneinde de rechtszekerheid te waarborgen lijkt het wenselijk de bij dit decreet ontworpen beschermingsprocedure en subsidieregeling slechts van toepassing te laten zijn op die

dossiers die na de inwerkingtreding van dit decreet aanhangig worden gemaakt bij de Vlaamse Executieve, hetzij met het oog op bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, hetzij met het oog op subsidiering van werken aan monumenten.

TITEL IV

Slotbepalingen

Artikelen 37 en 38

Deze artikelen vergen geen commentaar.

A. STEVERLYNCK

E. VANKEIRSBILCK

VOORSTEL VAN DECREET

TITEL 1

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

Dit decreet verstaat onder :

1. Executieve : de Vlaamse Executieve ;
2. monument : een onroerend goed, werk van de mens of van de natuur of van beide samen, dat van algemeen belang is omwille van zijn artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde, inbegrepen de zich erin bevindende roerende zaken, onroerend door bestemming ;
3. stads- of dorpsgezicht : een groepering van één of meer monumenten en/of onroerende goederen met omgevende bestanddelen, zoals onder meer beplantingen, omheiningen, waterlopen, bruggen, wegen, straten en pleinen, die omwille van haar artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde van algemeen belang is ;
4. voor bescherming vatbaar monument, stads- of dorpsgezicht : de onder punten 2 en 3 bedoelde monumenten, stads- of dorpsgezichten die werden ingeschreven op de krachtens dit decreet daartoe aangelegde ontwerpen van lijst ;
5. beschermd monument, stads- of dorpsgezichten : de onder punten 2 en 3 bedoelde monumenten, stads- of dorpsgezichten die bij besluit van de Vlaamse Executieve beschermd zijn ;
6. eigenaars en vruchtgebruikers : eigenaars en vruchtgebruikers volgens de gegevens van het kadaster.

Artikel 3

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, Nederlandse sectie, hierna te noemen de Koninklijke Commissie, heeft tot taak de Executieve van advies te dienen inzake monumenten, stads- en dorpsgezichten. Zij verricht voorts werkzaamheden haar bij of krachtens dit decreet opgedragen.

De Koninklijke Commissie bestaat uit een centrale commissie en provinciale commissies.

De Executieve bepaalt de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de Koninklijke Commissie.

TITEL II

De bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten

Hoofdstuk 1

De voorontwerpen en de ontwerpen van lijst van de voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten

Artikel 4

§ 1. De Executieve legt per gemeente één of meer voorontwerpen van lijst van de voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten aan en vervolledigt deze. Deze voorontwerpen van lijst bevatten de mogelijk op te leggen erfdienstbaarheden.

Openbare besturen en particulieren kunnen de Executieve verzoeken monumenten, stads- en dorpsgezichten in de voorontwerpen van lijst op te nemen.

§ 2. De voorontwerpen van lijst worden door de Executieve gelijktijdig :

1. ter advies voorgelegd aan de provinciale commissie en aan de provinciale directie van het Bestuur van Stedebouw. Deze adviezen worden binnen zestig dagen na ontvangst uitgebracht, zoniet worden ze geacht gunstig te zijn ;

2. voor openbaar onderzoek gepubliceerd in ten minste drie Nederlandstalige dag- en/of weekbladen ;

3. bij ter post aangetekende brief betekend aan de erop vermelde eigenaars en vruchtgebruikers van monumenten. Zowel bij de publikatie als bij de betekening wordt uitdrukkelijk de einddatum van de termijn vermeld gedurende welke bij het betrokken gemeentebestuur opmerkingen en bezwaren kunnen worden ingediend. De termijn van het openbaar onderzoek bedraagt dertig dagen ;

4. bij het betrokken gemeentebestuur neergelegd ter advies en ter aanplakking in de daarop vermelde stads- en dorpsgezichten voor het openen van een proces-verbaal waarin de opmerkingen en bezwaren worden opgenomen.

Bij het verstrijken van de vastgestelde termijn wordt het proces-verbaal door het College afgesloten. Binnen vijftien dagen na het afsluiten zendt het College het proces-verbaal samen met haar advies, aan de Executieve over. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies, wordt dit als gunstig beschouwd ;

5. overgemaakt aan de Bestendige Deputatie van het betrokken provinciebestuur, die binnen zestig dagen na ontvangst een advies uitbrengt. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies, wordt dit als gunstig beschouwd.

§ 3. Indien de betrokken Gemeenteraad en de Bestendige Deputatie van het betrokken provinciebestuur beide een negatief advies uitbrengen, worden de voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten waarover een negatief advies is uitgebracht, van het voorontwerp van lijst geschrapt.

Indien hetzij de betrokken Gemeenteraad, hetzij de Bestendige Deputatie van het betrokken provinciebestuur, een negatief advies uitbrengt, dan wordt het voorontwerp van lijst vastgelegd bij gemotiveerd besluit van de Vlaamse Executieve.

§ 4. De Executieve stelt de ontwerpen van lijst vast. Deze ontwerpen van lijst worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De rechtsgevolgen treden in werking vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad of vanaf de betekening aan het betrokken gemeentebestuur, aan de eigenaars en de vruchtgebruikers.

De eigenaar en/of vruchtgebruiker geven bij ter post aangetekende brief kennis van de betekening aan de huurders of de bewoners, binnen tien dagen na ontvangst ervan, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bedoeld in artikel 14. In de betekening aan de eigenaar en/of vruchtgebruiker wordt deze verplichting vermeld.

De eigenaars of vruchtgebruikers van de op de voorontwerpen van lijst voorkomende monumenten of van in een stads- of dorpsgezicht gelegen onroerende goederen die niet behouden werden op de ontwerpen van lijst, worden hiervan in kennis gesteld.

§ 5. Onverminderd de door een besluit van de Vlaamse Executieve bepaalde algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud zijn voor alle op grond van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, te verlenen vergunningen de vergunningverlenende instanties alsmede de gemachtigde ambtenaar van Stedenbouw, ertoe gehouden binnen dertig dagen na ontvangst van het dossier advies in te winnen bij de Executieve. De Executieve brengt binnen dertig dagen bij hen een bindend advies uit. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies, wordt dit als gunstig beschouwd.

§ 6. Bij overdracht van een op een ontwerp van lijst opgenomen monument of van een in een stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed moet de instrumenterende ambtenaar verplicht vooraf een stedenbouwkundig attest aanvragen en in de overdrachtsakte vermelden dat bedoeld monument of onroerend goed op een ontwerp van lijst is opgenomen.

Bij het afgeven van bedoeld stedenbouwkundig attest moet de in artikel 4, § 5 bedoelde procedure worden nageleefd.

§ 7. Op verzoek van openbare besturen en particulieren kan de Executieve, de Koninklijke Commissie gehoord, monumenten, stads- en dorpsgezichten van de ontwerpen van lijst schrappen. Dit verzoek wordt bij ter post aangetekende brief tot de Executieve gericht.

Artikel 5

In dringende omstandigheden kan de Executieve, in afwijking van de in artikel 4 bedoelde procedure, bij gemotiveerde beslissing de in artikel 4, § 4 en § 5 bedoelde rechtsgevolgen van onmiddellijke toepassing verklaren voor een slechts eenmaal toe te kennen termijn van ten hoogste honderdtwintig dagen vanaf de betekening aan de eigenaars, aan de vruchtgebruikers, aan de vergunningverlenende overheid alsmede aan de gemachtigde ambtenaar van Stedenbouw.

Hoofdstuk II

Besluit van de Vlaamse Executieve tot bescherming van een monument of stads- of dorpsgezicht

Artikel 6

De op de ontwerpen van lijst voorkomende monumenten, stads- en dorpsgezichten worden definitief in bescherming genomen bij besluit van de Vlaamse Executieve, de Koninklijke Commissie gehoord. Deze worden in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Het besluit van de Vlaamse Executieve vermeldt de algemene en desgevallend specifieke voorschriften inzake instandhouding en onderhoud.

De inschrijving op de ontwerpen van lijst vervalt van rechtswege indien deze besluiten van de Vlaamse Executieve niet zijn genomen uiterlijk één jaar na de publikatie van voormelde ontwerpen van lijst in het Belgisch Staatsblad. Die termijn kan, bij gemotiveerde beslissing van de Executieve, eenmaal voor ten hoogste zes maanden worden verlengd.

Artikel 7

§ 1. Het besluit van de Vlaamse Executieve waarbij het monument of stads- of dorpsgezicht in bescherming wordt genomen, treedt in werking bij de betekening aan de eigenaars of uiterlijk de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

§ 2. Wanneer voor het gebied waarin het monument of stads- of dorpsgezicht gelegen is een door de Executieve goedgekeurd plan van aanleg of een verkavelingsvergunning bestaat, wordt het besluit van de Vlaamse Executieve tot bescherming genomen op gezamenlijke voordracht van de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de monumenten en landschapszorg behoren, en van de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de ruimtelijke ordening en stedenbouw behoren.

§ 3. Het besluit van de Vlaamse Executieve tot bescherming van een stads- of dorpsgezicht bevat in bijlage een plan met nauwkeurige aflijning van het beschermde gebied. Het vermeldt de bijzondere beperkingen die met het oog op de vrijwaring van de wezenlijke kenmerken van het beschermde monument, stads- of dorpsgezicht aan het eigendomsrecht worden gesteld.

§ 4. De eigenaar of vruchtgebruiker geeft bij ter post aangezekende brief kennis van de betekening aan de huurders of bewoners, binnen tien dagen na ontvangst ervan, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bedoeld in de artikelen 12 en 14. In de in § 1 bedoelde betekening wordt van deze verplichting melding gemaakt.

Artikel 8

Het besluit van de Vlaamse Executieve waarbij het monument of stads- of dorpsgezicht in bescherming wordt genomen, heeft verordenende kracht. Er mag alleen worden van afgeweken in de door dit decreet bepaalde gevallen en vormen.

De Executieve besluit, de Koninklijke Commissie gehoord, tot het opheffen of wijzigen van het besluit van de Vlaamse Executieve tot bescherming van een monument of stads- of dorpsgezicht.

Hoofdstuk III

Register van beschermde monumenten,
stads- en dorpsgezichten

Artikel 9

§ 1. Voor elke gemeente wordt een register van de beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten bijgehouden. De Executieve stelt de inrichting van het register vast.

§ 2. Afschriften van het register berusten voor kosteloze inzage bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het Bestuur van Stedebouw, het provinciebestuur, het gemeentebestuur, het kadaster en de bewaarder der hypotheek, elk voor hun ambtsgebied. Eenieder kan zich op zijn kosten uittreksels uit het register doen verstrekken.

§ 3. De bij besluit van de Vlaamse Executieve beschermde monumenten komen in aanmerking voor het aanbrengen van een herkenningsteken.

Hoofdstuk IV

Beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten

Artikel 10

§ 1. De eigenaars en vruchtgebruikers van een beschermd monument of van een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed, zijn ertoe gehouden, door de nodige **instandhoudings-** en onderhoudswerken, het in goede staat te behouden en het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen.

§ 2. Onverminderd de in het besluit van de Vlaamse Executieve tot bescherming bepaalde algemene en specifieke voorschriften inzake instandhouding en onderhoud, zijn voor alle op grond van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw te verlenen vergunningen alle vergunningverlenende instanties alsmede de gemachtigde ambtenaar van Stedebouw ertoe gehouden binnen dertig dagen na ontvangst van het dossier advies in te winnen bij de Executieve. De Executieve brengt binnen dertig dagen bij hen een bindend advies uit. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies, wordt dit als gunstig beschouwd.

§ 3. De Executieve beschikt over een bijkomende termijn van vijfenveertig dagen voor het uitbrengen van een bindend advies wanneer bij de aanvraag tot het uitvoeren van werken een beroep wordt gedaan op de in dit decreet bepaalde **subsidiëringsregeling**.

In dit geval wordt de in § 2 bedoelde termijn voor de gemachtigde ambtenaar van Stedebouw alsmede de termijn van vijfenzeventig dagen waarover het vergunningverlenende Schepencollege op grond van artikel 54 van voormelde wet van 29 maart 1962 beschikt om zijn beslissing aan de **aanvrager** kenbaar te maken, eveneens met vijfenveertig dagen verlengd.

§ 4. Werken die werden begonnen zonder dat hiervoor de vereiste machtiging is bekomen of die worden uitgevoerd in strijd met bij zodanige machtiging gestelde voorwaarden, kunnen worden stilgelegd door de Executieve, de provinciegouverneur, de burgemeester, de ambtenaren van de gerechtelijke politie, alsook door de daartoe door de Executieve aangewezen ambtenaren, op eigen initiatief of op bevel van

de Executieve, desgevallend met behulp van de openbare macht.

§ 5. De in § 4 genoemde personen hebben toegang tot de voor bescherming vatbare onroerende goederen, om alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten. Wanneer deze verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen mogen zij enkel worden uitgevoerd indien er aanwijzingen bestaan voor een misdrijf en op voorwaarde dat de politie-rechter hen daartoe heeft gemachtigd.

§ 6. Bij overdracht van een beschermd monument of van een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed moet de instrumenterende ambtenaar verplicht vooraf een stedenbouwkundig attest aanvragen en in de overdrachtsakte vermelden dat bedoeld monument of onroerend goed beschermd is.

Bij het afgeven van bedoeld stedenbouwkundig attest zal de in § 2 bepaalde procedure worden nageleefd.

§ 7. Sommige beschermde monumenten en stads- of dorpsgezichten kunnen omwille van hun uitzonderlijke architectuur-historische waarde voor het Europees bouwkundig erfgoed onder rechtstreekse bescherming van de Vlaamse Gemeenschap worden geplaatst. De Executieve stelt de lijst op. De instandhoudings-, onderhouds- en restauratiekosten kunnen in voorkomend geval ten laste van de Vlaamse Gemeenschap vallen.

Artikel 11

Geen nieuwe erfdiensbaarheden van openbaar nut kunnen op een beschermd monument of op een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed worden gevestigd dan bij machtiging van de Executieve. De besluiten van de Vlaamse Executieve tot vestiging van bedoelde erfdiensbaarheden worden genomen op gezamenlijke voordracht van de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de monumenten en landschapszorg behoren en de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid het vestigen van de bedoelde erfdiensbaarheden behoort. Deze beslissing wordt binnen zes maanden getroffen. Bij ontstentenis van bedoelde beslissing, wordt deze machtiging als verkregen beschouwd.

Hoofdstuk V

Strafbepalingen

Artikel 12

Onverminderd de toepassing van de bij het Strafwetboek of bij andere wetten of decreten bepaalde straffen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en een geldboete van 1.000 tot 5.000 frank of met één van deze straffen alleen :

1. hij die verzuimt de overeenkomstig artikel 4, § 5 en artikel 10, § 2 bij besluit van de Vlaamse Executieve bepaalde voorschriften na te ~~leven met~~ betrekking tot de ~~instandhou-~~ding en het onderhoud van voor bescherming vatbare of beschermde onroerende goederen ;

2. hij die zonder de in artikel 10, § 4 voorgeschreven machtiging, of in strijd met bij zodanige machtiging gestelde voorwaarden, werken uitvoert aan een beschermd monument of aan een in 'een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed ;

3. de instrumenterende ambtenaar die verzuimt, bij overdracht van een op een ontwerp van lijst opgenomen of van een beschermd monument of van een in een ontwerp van lijst opgenomen beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed, overeenkomstig artikel 4, § 5 en artikel 10, § 6 een stedenbouwkundig attest aan te vragen of verzuimt in de overdrachtsakte te vermelden dat bedoeld monument of onroerend goed in een ontwerp van lijst is opgenomen of beschermd werd.

Artikel 13

De bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek, met inbegrip van artikelen 66, 67, 69, tweede lid, en 85, zijn van toepassing op de bij artikel 12 bepaalde misdrijven.

Artikel 14

Bij elk vonnis van veroordeling wordt bevel gegeven tot het terugbrengen van het goed of de goederen in hun vroegere toestand en dit op kosten van de veroordeelde, onverminderd de schadeloosstelling.

Bij het verstrijken van de in het vonnis vastgestelde termijn, kan de Executieve de werken op kosten van de eigenaar laten uitvoeren.

Artikel 15

De in artikel 4, § 5 en in artikel 10, § 2 opgesomde instanties zijn die welke worden bedoeld in artikelen 44 tot 47, 48, 51, 54 en 58 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, gewijzigd wat betreft het Vlaamse Gewest bij de decreten van 28 juni 1984, 27 en 28 juni 1985.

TITEL III

Subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen

Artikel 16

Binnen de perken van de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap ingeschreven kredieten kunnen door de Executieve subsidies worden toegekend voor werken aan beschermde monumenten.

Artikel 17

§ 1. De subsidies hebben betrekking op het totale bedrag van de subsidieerbare werken voor instandhouding en herstel, inzonderheid :

a) de algehele beveiliging en stabiliteit van het monument, inzonderheid ondersteuttingen, afschermingen, schoringen, verstevigingen, consolideringen, onderkappingen ;

b) de beveiliging van het monument tegen ongunstige weersomstandigheden en natuurrampen door : het dichtten

van daken, sluiten van muuropeningen, aanbrengen en herstellen van voorzieningen voor afwatering, goten en aflopen en rioleringen, beveiliging tegen insijpelingen, bestrijding van opstijgend grondwater, beveiliging tegen blikseminslag en stormschade ;

c) de behandeling van waardevolle elementen van het monument onder meer door verharding, houtworm- en zwambestrijding ;

d) het herstel van nog aanwezige waardevolle elementen van het monument ;

e) de vervanging van nog aanwezige elementen van het monument, die niet meer kunnen worden hersteld ;

f) het opnieuw aanbrengen van niet meer aanwezige waardevolle elementen ;

g) verwijderen van storende elementen, wegwerken van onoordeelkundig uitgevoerde ingrepen, wegwerken of aan het zicht onttrekken van misplaatste toevoegsels ;

h) beschermen van een voor het publiek toegankelijk monument tegen intens gebruik door versteviging van vloerplaten, bijkomende stabiliteitswerken, aanbrengen van detectiesystemen, aanbrengen van isolatie ter voorkoming van condensatie ;

i) de beveiliging tegen brand, vandalisme en diefstal van het eventueel aanwezig kunstbezit eigen aan het monument ;

j) ingrepen die niet anders dan naar aanleiding van restauratie- en instandhoudingswerken kunnen worden uitgevoerd, die meer kosten met zich meebrengen omdat ze met omzichtigheid ten overstaan van het monument moeten worden uitgevoerd, mogelijke oorzaken van vernietiging, verval of abnormale slijtage wegnemen, inzonderheid het vervangen of aanbrengen van installaties voor centrale verwarming en elektriciteit en het uitvoeren van schilderwerken.

Voor werken in verband met centrale verwarming en elektriciteit kunnen enkel de bouwkundige werken en de basisinstallatie worden gesubsidieerd met uitsluiting van toestellen en armaturen ;

k) dringende voorlopige instandhouding van het monument, wanneer gevaar bestaat voor verder en snel verval, in afwachting dat kan begonnen worden met de eigenlijke werken ;

1) de studie(s) vereist voor het opmaken van een definitief dossier, inzonderheid historisch onderzoek, stabiliteitsberekeningen, geotechnisch onderzoek, proefkappingen, laboratoriumproeven, drukings- en weerstandspoeven, plaatsen van voorlopige stellingen.

§ 2. De subsidies voor de in § 1 vermelde werken worden slechts toegekend voor zover bij het bestek der werken een postgewijze verantwoording gevoegd is waaruit blijkt dat de posten waarvoor een subsidie wordt gevraagd, geheel of gedeeltelijk onder toepassing vallen van de bepalingen van deze paragraaf.

§ 3. De subsidie voor de in § 1, e) en f) bedoelde werken kan slechts worden toegekend, ingeval de aanvrager het bewijs levert dat voldoende materiële gegevens of iconografisch materiaal aanwezig zijn om een wetenschappelijk verantwoorde reconstructie mogelijk te maken, en dat de homogeniteit van het monument of zijn omgeving de vervanging van de bedoelde elementen vereist.

§ 4. Komen hetzij geheel of gedeeltelijk voor subsidiëring in aanmerking :

a) de kostprijs van de werken, inbegrepen de belasting op de toegevoegde waarde, vastgesteld aan de hand van de definitieve goedgekeurde afrekening doch beperkt tot het bedrag van de goedgekeurde offerte of aanbesteding ;

de verrekeringen die voortvloeien uit de toepassing van de contractuele bepalingen en die door de Executieve worden goedgekeurd ;

de kosten voor onvoorziene en noodzakelijke bijkomende werken en meerwerken waarmee de Executieve voorafgaandelijk aan de uitvoering ervan haar instemming heeft betuigd ;

b) indien de werken worden uitgevoerd in eigen beheer, het bedrag van de door de Executieve goedgekeurde kosten voor de levering van materialen en diensten vereist voor het uitvoeren van de werken ;

c) een forfaitair bedrag van 7 ten honderd van de subsidieerbare uitgaven tot dekking van de algemene kosten, studie van de aanneming, ereloon van de ontwerper, aanbesteding en kosten van toezicht, beperkt tot het bedrag van de goedgekeurde raming of het bedrag van de goedgekeurde aanbesteding indien dit lager is.

§ 5. De Executieve bepaalt de wijze waarop de begroting voor de werken wordt opgesteld en ingediend.

§ 6. De Executieve kan voor de berekening van de subsidies de maximumwaarde bepalen van subsidieerbare uitgaven.

Artikel 18

De Executieve kan slechts de subsidies toekennen voor zover bij het opmaken van de bestekken en de toewijzing van de werken de wettelijke en reglementaire bepalingen worden nageleefd betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en voor zover aan de wettelijke voorschriften van stedenbouw is voldaan.

Artikel 19

De bij dit decreet vastgelegde subsidieregelingen zijn niet van toepassing op de werken waarvoor met betrekking tot het Nederlandse taalgebied in een eigen subsidieregeling is voorzien.

Artikel 20

De kosten voor de werken aan monumenten die onder de rechtstreekse bescherming van de Vlaamse Gemeenschap worden geplaatst en die toebehoren aan het Rijk, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of een organisme van openbaar nut onder toezicht van het Rijk, de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, worden uitgesloten uit het toepassingsgebied van deze subsidieregeling. Voor de andere vallen de kosten ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Hoofdstuk II

Subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten,
bestemd voor een erkende eredienst, seminaries
en pastorieën

Artikel 21

Voor de toepassing van de subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, wordt verstaan onder :

1. provinciale openbare besturen : de provincies, de bisschoppelijke seminaries en de kathedrale kerkfabrieken ;
2. lokale openbare besturen : de gemeenten, de kerkfabrieken en beheerraden van de overige erkende erediensten ;
3. beschermde monumenten : beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën.

Artikel 22

Werken die worden uitgevoerd aan beschermde monumenten die eigendom zijn van lokale openbare besturen en waarvan zij bouwheer zijn, worden door de Vlaamse Gemeenschap voor 60 ten honderd en door de provincie voor 20 ten honderd gesubsidieerd.

Artikel 23

Werken die worden uitgevoerd aan beschermde monumenten die eigendom zijn van provinciale openbare besturen en waarvan zij bouwheer zijn, worden door de Vlaamse Gemeenschap voor 60 ten honderd en door de provincie, voor zover de provincie niet zelf bouwheer is, voor 30 ten honderd gesubsidieerd.

Artikel 24

Onverminderd de door andere wettelijke bepalingen opgelegde verplichtingen inzake de instandhouding en het onderhoud van beschermde monumenten brengen de betrokken Gemeenteraden en Bestendige Deputaties een advies aan de Executieve uit over de financiële weerslag van de in dit decreet vermelde werken. Indien zij binnen twee maanden geen advies hebben uitgebracht, wordt dit advies geacht gunstig te zijn.

Hoofdstuk III

Subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën

Artikel 25

Voor de toepassing van de subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, wordt verstaan onder :

1. provinciale openbare besturen : de provincies en bisschoppelijke seminaries ;
2. lokale openbare besturen : de gemeenten, agglomera-

ties, federaties, verenigingen van gemeenten, de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, in zover de werken monumenten betreffen gelegen in het Nederlandse taalgebied, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn, polders, wateringen, verenigingen van polders of van wateringen, kerkfabrieken, alsmede andere rechtspersonen die voor de uitoefening van een openbare eredienst of voor verenigingen van vrijzinnigen onroerende goederen beheren ;

3. inkomen : het aan de personenbelasting onderworpen inkomen van het voorlaatste jaar dat het jaar van de aanvraag voorafgaat, hetzij van de aanvrager indien hij ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden is, hetzij van de twee echtgenoten indien de aanvrager op de datum van de aanvraag gehuwd is ;

4. kind ten laste : het kind waarvoor op de datum van de aanvraag kinderbijslag of wezentoeslag wordt toegekend aan de aanvrager of aan zijn echtgenote, alsmede het kind waarvoor de aanvrager of zijn echtgenote geen recht hebben op zulke bijslag of toeslagen, maar dat door de Executieve geacht wordt werkelijk te hunnen laste te zijn, voor zover zij dat bewijzen.

Voor het bepalen van het aantal kinderen ten laste wordt voor twee kinderen geteld, het kind dat door de bevoegde Minister erkend is als voor ten minste 66 ten honderd getroffen door ontoereikendheid of vermindering van lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid wegens één of meer aandoeningen.

Als het hebben van een kind ten laste wordt eveneens beschouwd, de aanvrager die of van wie de echtgenote, of een familielid dat van zijn gezin deel uitmaakt op het ogenblik dat de werken worden beëindigd, erkend is zoals bedoeld in het vorige lid.

Afdeling 1

Werken aan monumenten die toebehoren aan
provinciale en lokale openbare besturen

Artikel 26

§ 1. Werken die worden uitgevoerd aan beschermd monumenten die eigendom zijn van lokale openbare besturen en waarvan zij bouwheer zijn, worden door de Vlaamse Gemeenschap voor 60 ten honderd en door de provincie voor 20 ten honderd gesubsidieerd.

§ 2. Werken die worden uitgevoerd aan beschermd monumenten die eigendom zijn van provinciale openbare besturen en waarvan zij bouwheer zijn, worden door de Vlaamse Gemeenschap voor 60 ten honderd gesubsidieerd.

Afdeling II

Werken aan monumenten die toebehoren aan particulieren,
privé-instellingen en erkende land-
of huisvestingsmaatschappijen

Artikel 27

§ 1. Werken die worden uitgevoerd aan beschermd monumenten die eigendom zijn van particulieren, privé-instellingen of erkende land- en huisvestingsmaatschappijen en waar-

van zij bouwheer zijn, worden door de Vlaamse Gemeenschap voor 60 ten honderd, de provincie voor 15 ten honderd en de gemeente voor 15 ten honderd gesubsidieerd, voor zover het beschermde monumenten betreft zonder huurwaarde en opengesteld voor het publiek zoals bepaald in § 2.

§ 2. De Executieve stelt, na overleg met het betrokken gemeentebestuur, voor de toepassing van de in § 1 bedoelde subsidies, de voorwaarden inzake openstelling voor het publiek vast bij individueel besluit met dien verstande dat in elk geval het toezicht op de naleving van de bepalingen inzake openstelling voor het publiek wordt opgedragen aan het lokaal gemeentebestuur.

Artikel 28

§ 1. De werken die worden ondernomen door particulieren aan beschermde monumenten die niet opengesteld zijn voor het publiek of aan beschermde monumenten met een huurwaarde en voor zover ze eigenaar en bouwheer zijn van het monument, worden naargelang van het inkomen als volgt gesubsidieerd :

a) de Gemeenschap 60 ten honderd, de provincie 15 ten honderd, de gemeente 15 ten honderd, wanneer het inkomen niet meer bedraagt dan 690.000 frank ;

b) de Gemeenschap 50 ten honderd, de provincie 10 ten honderd, de gemeente 10 ten honderd, wanneer het inkomen niet meer bedraagt dan 690.000 frank, verhoogd met een bedrag van 1 frank tot 370.000 frank ;

c) de Gemeenschap 45 ten honderd, de provincie 7,5 ten honderd, de gemeente 7,5 ten honderd, wanneer het inkomen meer bedraagt dan 1.060.000 frank.

Voor de toepassing van dit artikel wordt ingeval van gedeelde eigendom voor het geheel of voor gedeelten van het monument het gemiddelde van de samengetelde inkomens van de eigenaars berekend voor het bepalen van de subsidieverdeling van de restauratie.

§ 2. De in § 1 gestelde inkomensgrenzen worden verhoogd met 32.000 frank per kind ten laste.

§ 3. De in § 1 en § 2 vermelde bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer 131,87 der consumptieprijzen. Ze worden met 3 ten honderd verhoogd of verlaagd vanaf de eerste van de tweede maand die volgt op de periode van twee opeenvolgende maanden waarin het indexcijfer 135 punten bereikt of tot 128,74 daalt. Vervolgens worden ze onder dezelfde voorwaarden verhoogd of verlaagd, telkens als het indexcijfer gedurende twee opeenvolgende maanden met ten minste 3,13 punten stijgt of daalt ten opzichte van het indexcijfer dat hetzij de voorafgaande verhoging, hetzij de voorafgaande verlaging gewettigd heeft.

Artikel 29

De werken die worden ondernomen door **privé-instellingen** of de erkende land- en huisvestingsmaatschappijen aan beschermde monumenten die niet opengesteld zijn voor het publiek of aan beschermde monumenten met een huurwaarde en voor zover ze eigenaar en bouwheer zijn van het monument, worden door de Vlaamse Gemeenschap voor 40 ten honderd, de provincie voor 5 ten honderd en de gemeente voor 5 ten honderd gesubsidieerd.

Artikel 30

De werken die worden uitgevoerd aan beschermde monumenten die eigendom zijn van handelsvennootschappen en waarvan zij bouwheer zijn, worden door de Gemeenschap voor 40 ten honderd, de provincie voor 5 ten honderd en de gemeente voor 5 ten honderd gesubsidieerd.

Artikel 31

De werken die worden ondernomen door vrije onderwijsinstellingen aan beschermde monumenten waarvan ze eigenaar zijn of door sociaal-culturele verenigingen of stichtingen die voldoen aan de in artikel 32 vermelde voorwaarden, worden door de Vlaamse Gemeenschap voor 55 ten honderd, de provincie voor 15 ten honderd en de gemeente voor 15 ten honderd gesubsidieerd.

Artikel 32

§ 1. De sociaal-culturele verenigingen of stichtingen, hierna te noemen de verenigingen, moeten om in aanmerking te komen voor de in artikel 27 bedoelde subsidiëring beantwoorden aan de volgende criteria :

a) zij moeten opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of van een instelling van openbaar nut overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend ;

b) de zetel van de verenigingen moet gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied of in Brussel-Hoofdstad. De interne werking en de externe betrekkingen geschieden in het Nederlands.

Op de zetel moeten te allen tijde de gegevens in verband met werking, leden en financieel beheer voorhanden zijn.

De verenigingen bepalen hun beleid en beheren hun financiën op zelfstandige wijze ;

c) één van de statutaire doelstellingen van de verenigingen moet zijn de instandhouding en de valorisatie van de monumenten die hun eigendom zijn.

Zij moeten deze monumenten voor het publiek toegankelijk maken in de mate van het mogelijke, op een wijze en onder de voorwaarden die in overeenstemming zijn met hun sociaal-culturele bestemming.

Het besluit van de Vlaamse Executieve waarbij voor elke vereniging de subsidies voor werken worden toegekend en dat in overleg met het betrokken gemeentebestuur wordt getroffen, bepaalt de voorwaarden inzake openstelling voor het publiek met dien verstande dat in elk geval het toezicht op de naleving van de bepalingen inzake openstelling voor het publiek wordt opgedragen aan het lokaal gemeentebestuur ;

d) de huurovereenkomsten betreffende deze goederen mogen geen bepalingen bevatten die strijdig zijn met de voorwaarden die gesteld zijn bij dit decreet of het besluit waarbij de subsidies voor werken worden toegekend.

De ontvangen huurgelden moeten integraal worden besteed aan de instandhouding en de valorisatie van het goed zelf of eventueel andere beschermde monumenten die eigendom zijn van de vereniging.

In dit laatste geval vermeldt het besluit waarbij de subsidies

voor werken worden toegekend, uitdrukkelijk dat deze bijzondere bestemming van de huurgelden wordt goedgekeurd ;

e) de verenigingen mogen een beschermd monument dat hun eigendom is, niet verkopen binnen een termijn van twintig jaar na de restauratie van dat goed, behalve indien daartoe bij besluit van de Vlaamse Executieve de toelating wordt verleend.

In geval van verkoop moet de opbrengst besteed worden aan de aankoop of instandhouding van andere beschermde monumenten die in voormeld besluit worden aangewezen ;

f) vanaf het ogenblik dat de verenigingen de bij § 1, c) bepaalde doelstelling niet meer kunnen realiseren, wordt hun eigendom overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap, aan de provincie of de gemeente waar het goed gelegen is of aan een andere sociaal-culturele vereniging of stichting die aan de voorwaarden van dit artikel voldoet.

§ 2. De verenigingen die aan de in § 1 bedoelde criteria niet voldoen, worden voor de toepassing van dit decreet gelijkgesteld met de handelsvennootschappen.

Artikel 33

§ 1. De toelage die krachtens artikelen 27 tot 31 ten laste vallen van de gemeente of provincie worden enkel toegekend na overleg met deze besturen over de aard en omvang van het restauratiedossier en de subsidieerbare werken, en na het voorafgaand akkoord van deze besturen, behoudens het bepaalde in § 2.

Een gehele of gedeeltelijke weigering tot toekenning van de toelage vanwege een van deze besturen dient omstandig gemotiveerd bij aangetekend schrijven overgemaakt te worden aan de subsidieaanvrager en aan de Executieve.

§ 2. De subsidieaanvrager kan tegen een beslissing tot weigering van subsidiëring vanwege het gemeente- of provinciebestuur verhaal indienen bij de Executieve. Over dit verhaal wordt beslist bij een in de Executieve overlegd besluit.

§ 3. Indien afgeweken wordt van de in artikelen 27 tot 31 vastgestelde subsidiepercentages ten laste van de gemeente- of provinciebesturen, dan komt het verschil tussen het in artikelen 27 tot 31 vastgestelde subsidiepercentage en het overeengekomen subsidiepercentage ten laste van de subsidieaanvrager .

Artikel 34

De in artikelen 27 tot 31 vastgestelde subsidies voor werken die worden ondernomen door particulieren of privé-instellingen aan beschermde monumenten met huurwaarde, worden slechts toegekend wanneer de eigenaar(s), de vruchtgebruikers, of ingeval er onverdeeldheid is, de medeëigenaar(s), alsmede de echtgenoten, ingeval het onverdeelde goederen betreft of goederen van het gemeenschappelijk vermogen, de volgende verbintenissen onderschrijven en ze ononderbroken naleven :

a) het monument niet vervreemden of belasten met zake-lijke rechten tijdens de periode die verloopt tussen de vaste toezegging van de toelage en het einde van de werken. Indien deze bepaling niet kan worden nageleefd, moet deze vervreemding of belasting worden gemeld bij de Executieve en moet de totaliteit van de overheidssubsidies worden terugbetaald aan de Vlaamse Gemeenschap die ze uitkeert aan de rechthebbende overheid ;

b) het monument niet vervreemden of zonder toelating van de Executieve belasten met zakelijke rechten in een termijn van twintig jaar na de definitieve oplevering van de werken waarvoor de subsidies worden toegekend. Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, moet deze vervreemding of belasting worden gemeld bij de Executieve en moeten aan de Vlaamse Gemeenschap de overheidstoelagen en een intrest worden terugbetaald. De Vlaamse Gemeenschap betaalt de terugbetaalde bedragen op haar beurt uit aan de rechthebbende overheid volgens de toegekende subsidieverhouding. De terugbetaling van de subsidies en de intrest worden berekend als volgt :

$$K = A \times B \times \frac{n}{20}$$

$$Z = K \times I \times J$$

In deze formule is :

K = terug te betalen kapitaal ;

Z = te betalen intrest ;

A = meerwaarde na de restauratie. Deze meerwaarde is het verschil in waarde voor en na de restauratie die wordt bepaald aan de hand van een door de Executieve aanvaarde schatting ;

B = het percentage van de overheidssubsidies (de Vlaamse Gemeenschap, provincie, gemeente) die worden verleend in de volledige kostprijs van de werken, hierin eveneens begrepen de kostprijs van de werken die de eigenaar tijdens de restauratiewerken zonder subsidie zou hebben uitgevoerd ;

n = het aantal nog te lopen jaren van de 20-jarige termijn ;

I = wettelijke intrestvoet ;

J = aantal jaren verlopen tussen het beëindigen der werken en de verkoop ;

c) geen rekening houden met de meerwaarde die voortvloeit uit de toegekende subsidies bij elke eventuele en welkdanige huurverhoging of vergoeding op grond van de restauratiewerken. Deze verbintenis moet in de overeenkomst met de bewoner of huurder van het onroerend goed, worden opgenomen ;

d) onmiddellijk na de definitieve oplevering van de werken en dit gedurende een termijn van 20 jaar :

1. een verzekering afsluiten voor de schade die wordt veroorzaakt door brand en voor de andere schade dan brand-schade die wordt veroorzaakt door ontploffingen, door blikseminslag, door het neerstorten van vliegtuigen en door de storm ;

2. onmiddellijk bij de Executieve melding maken van elke brand-, storm- of bliksemschade ;

3. de op basis van bovenvermelde verzekering uitbetaalde schadevergoeding integraal besteden aan het herstel van het monument ; in geval niet tot herstel wordt overgegaan, de schadevergoeding afstaan aan de Vlaamse Gemeenschap, die ze op haar beurt terugbetaalt aan de rechthebbende overheid, volgens dezelfde verhouding als de subsidiëring ;

4. aan de Vlaamse Gemeenschap, de provincie of de gemeente waar het monument gelegen is, een recht van voorkoop verlenen ;

5. jaarlijks op zijn (hun) kosten een door de Executieve goedgekeurd **nazicht** laten uitvoeren naar de bouwfysische toestand van het monument.

Afdeling III

Sancties

Artikel 35

§ 1. Onverminderd de bepalingen van het Strafwetboek of de gerechtelijke vervolgingen in toepassing van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen te doen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen van elken aard, die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat zijn, is de subsidieverkrijger ertoe verplicht alle hem krachtens dit decreet betaalde subsidies terug te storten aan de Vlaamse Gemeenschap, die ze op haar beurt terugbetaalt aan de rechthebbende overheden, volgens dezelfde verhouding als de subsidiëring :

a) wanneer een onjuiste of onvolledige verklaring werd afgelegd om krachtens het decreet toegekende subsidies ten onrechte te genieten ;

b) wanneer een inbreuk werd gepleegd op de overkomstig artikel 34 onderschreven verbintenissen.

§ 2. Het bedrag van de aan de Vlaamse Gemeenschap terug te betalen subsidies dient gestort te worden op de door de Executieve bepaalde wijze. De Vlaamse Gemeenschap keert op haar beurt de terugbetaalde subsidies aan de rechthebbende overheid uit, volgens dezelfde verhouding als bij de toekenning van de subsidies.

De Executieve bepaalt de wijze waarop de terug te betalen subsidies worden ingevorderd.

§ 3. De Executieve kan geheel of gedeeltelijk afzien van de invordering van de subsidies wanneer zij oordeelt dat ernstige en buitengewone omstandigheden de verkrijger zullen verhinderen of verhinderd hebben de overkomstig artikel 34 onderschreven verbintenissen na te komen.

Wanneer de Executieve besluit af te zien van de invordering van de subsidies dient ze vooraf overleg te plegen met de provinciale en lokale overheden, indien deze eveneens subsidies hebben verleend.

Hoofdstuk IV

Overgangsbepalingen

Artikel 36

De werken waarvoor machtiging werd verleend of de subsidieverdeling werd vastgesteld vóór de inwerkingtreding van dit decreet, worden begonnen of verdergezet volgens de vóór de inwerkingtreding van dit decreet geldende bepalingen.

TITEL IV

Slotbepalingen

Artikel 37

Opgeheven worden :

1. de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 1972, voor de in het Nederlandse taalgebied gelegen

monumenten en stads- en dorpsgezichten, met uitzondering van artikelen 4, eerste lid, 5 tot 11, en 16 tot 20 ;

2. het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten ;

3. het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij het decreet van 17 november 1982 ;

4. het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 juli 1984 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij het decreet van 30 oktober 1984.

Artikel 38

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1988.

A. STEVERLYNCK
E. VANKEIRSBILCK
F. BOSMANS
Y. OTTENBOURGH
P. TANT
R. PEETERS
